

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z protestu wyborczego S. M. – Z.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 lipca 2020 r. S.M-Z. (dalej: Wnosząca protest) wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarzuciła w nim nieprawidłowości polegające na zaklejaniu plakatami wyborczymi A.D. plakatów wyborczych innych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wykorzystywanie pieniędzy z podatków na dofinansowanie kampanii wyborczej A.D., faworyzowanie tylko jednego kandydata przez Telewizję [...], udział członków Rządu w kampanii obecnego Prezydenta Rzeczypospolitej, liczne oszustwa z ich strony oraz niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej zmienianie zakresu obowiązków Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. poz. 979, dalej jako: u.wyb.2020), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. W zakresie nieuregulowanym w powyższej ustawie, na podstawie art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy ogólne, zawarte w ustawie z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej jako: k.wyb.).

Z treści art. 321 § 3 k.wyb. jednoznacznie wynika, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Zgodnie z nim, protest może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Z treści tego przepisu wynika, że osoba wnosząca protest jest ponadto zobowiązana do wykazania wpływu wystąpienia naruszeń na wynik wyborów. Przedmiotem protestu wyborczego jest bowiem ważność wyboru określonej osoby, a podstawę do jej zakwestionowania mogą stanowić wyraźnie wskazane przestępstwa oraz delikty wyborcze. Ich wystąpienie musi rzutować na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów i być poparte konkretnymi dowodami, znanymi osobie wnoszącej protest, na których opiera ona swoje zarzuty. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego

biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb. (art. 322 § 1 k.wyb.).

W niemniejszej sprawie Wnosząca protest nie przytoczyła żadnej okoliczności, która wypełniałaby przesłanki formalne do wniesienia protestu wyborczego, jak również nie przedstawiła dowodów, które przynajmniej uprawdopodobniłyby zaistnienie przestępstw przeciwko wyborom lub deliktów wyborczych, które miałyby wpływ na wynik wyborów. Podniesione przez nią nieprawidłowości mają wyłącznie charakter osobistej, krytycznej opinii, która nie może stanowić podstawy do wniesienia protestu wyborczego.

Odnosnie do zarzutu zaklejania plakatów wyborczych innych kandydatów, stwierdzić należy, że zachowania takie mogą podlegać negatywnej ocenie, przede wszystkim jako wyczerpujące znamiona wykroczenia określonego w art. 495 k.wyb. lub jako sprzeczne z regułami określającymi m.in. miejsca, w jakich można je zamieszczać, sposób umieszczenia, wymóg uzyskania zgody właściciela lub zarządcy nieruchomości, obiektu albo urządzenia, wskazanymi w art. 110 k.wyb. Zachowania odpowiadające dyspozycji art. 495 k.wyb. zostały uznane przez ustawodawcę za wykroczenia, a w konsekwencji nie spełniają kryteriów, o których stanowi art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb. Na przeszkodzie rozpoznania protestu na podstawie art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb. stoi natomiast to, że Wnosząca protest nie wskazała, w jaki sposób wskazane w proteście zachowanie naruszało przepis art. 110 k.wyb., regulujący warunki umieszczania plakatów i haseł wyborczych, ani że stanowiło to rodzaj uchybienia, który miałby wpływ na wynik wyborów.

Z tego względu na podstawie przepisu art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. w zw. z art. 82 § 1 k.wyb., protest należało pozostawić bez dalszego biegu.